

1 **OFTALMOPEDIA**

Mgr. Jitka Šťastná Řehořová
 Katedra technické a informační výchovy
 Katedra speciální a inkluzivní pedagogiky

2 **CO NÁS ČEKÁ**

3 **SBÍRKA BÍLÁ PASTELKA 10.-12.10. 2022**

4

- Událost Kavárna potmě - FB odkaz

5 **O KONCEPTU KAVÁRNY POTMĚ**

6 **OFTALMOPEDIA JAKO OBOR**

- z řeckých slov
 - ophtalmos = oko
 - paidea = výchova
- obor zabývající se rozvojem, výchovou a vzděláváním osob se zrakovým postižením
- jeden z oborů speciální pedagogiky
- Tyflopedie – synonymum (člověk se ZP ve společnosti)
- Zahraničí: speciální pedagogika zrakově postižených
-
-
-

7 **OFTALMOPEDIA JAKO OBOR**

- CÍL OBORU: maximální rozvoj jedince se ZP
- PŘEDMĚT OBORU: zkoumání ped. jevů na ZP

1. Maximální socializace (snaha o „odbourání“ strachu a izolace vůči okolnímu světu)
2. zajištění adekvátních podmínek pro vzdělávání (dětství + dospělost)
3. Příprava na povolání (výběr povolání a uplatnění na trhu práce)
4. Akceptace a společenské postavení
 -
 -
 -
 -
 -

8 **OFTALMOPEDIA JAKO OBOR**

9 **OFTALMOPEDIA X OFTALMOLOGIE**

10 **OFTALMOPEDIA
A SPOLUPRACUJÍCÍ OBORY**

11 **OFTALMOPEDIA
A SPOLUPRACUJÍCÍ OBORY**

12 □ TERMINOLOGIE

- POSTIŽENÍ = *Impairment (Schädigung)* = postižení znamená ztrátu nebo abnormalitu psychické, fyziologické či anatomické struktury či funkce
- HANDICAP (*Behinderung*) - vliv poruchy či postižení na práci člověka, jeho seberealizaci a předpokládá nemožnost dosažení cílů
-

13 □ TERMINOLOGIE

- DEPISTÁŽ = vyhledání osob se ZP
- DIAGNOSTIKA = zjišťování stavu postižení v různých oblastech vývoje jedince, diagnóza – stanovení výsledku (např. retinopatie, katarakta apod.), speciálně-pedagogická a další, komplexní (spolupráce odborníků)
- PREVENCE = opatření zamezující vzniku postižení, znevýhodnění v případě jeho vzniku pak brání rozvoji narušení integrity osoby s postižením, vztahu s jeho okolím, pracovním a společenským uplatněním, u dítěte školní a mimoškolní prostředí (př. glaukom a prevence, oční cvičení a hygiena, osvětové akce – kavárna potmě, ved' mě ve tmě...)
- INTERVENCE = záměrné a cílevědomé upravování narušené činnosti, spec.ped. podpora a pomoc, odstranění „bariér“ (logopedická intervence při NKS, pomoc psychologa, cvičení a pomůcky, pobytové akce...)

14 □ TERMINOLOGIE

- Speciálně-pedagogické metody:
 - REEDUKACE - postupy zaměřené na zlepšení výkonu poškozených funkcí (velmi individuální dle dané vady - např. zraková stimulace, reeduкаce zraku, ortopticko-pleoptická cvičení apod.)
 - KOMPENZACE - postupy zaměřené na rozvoj nepoškozených funkcí, které budou nahrazovat vzniklý deficit (stimulace - sluch, hmat, čich, chut)
 - REHABILITACE - (znovu)uschopnění jedince z hlediska společenských vztahů = „návrat do života“, „znovuzískání ztracených schopností“ (výcvik chůze s bílou holí u později osleplých, nácvik sebeobslužných činností apod.)

15 □ TERMINOLOGIE

SOCIALIZACE

- obecně celoživotní proces, osvojování specifických forem chování a jednání, jazyku, poznatků, hodnot, kultury → začleňování do společnosti
- realizuje se tzv. sociálním učením
- podmíněna sociabilitou (individuální schopnost socializace)

RESOCIALIZACE

- proces opětovného zařazení do společnosti u jedinců se získaným postižením v průběhu života

16 □ TERMINOLOGIE

- DŘÍVE:
 - Slepec, slepý

- Slepota
- Zrakově postižený
(postižení do popředí)

- DNES:
 - nevidomý
 - nevidomost
 - osoba se zrakovým postižením (osobnost člověka do popředí)
 -
 - v praxi užití všech termínů

17 **OSOBA SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM**

Osoby se zrakovým postižením jsou lidé s různými druhy a stupni snížených zrakových schopností. Poškození zraku ovlivňuje činnosti v běžném životě a běžná optická korekce již nepostačuje. Zásadním problémem může být prostorová orientace, samostatný pohyb a komunikace (čtení, psaní) (SONS, 2016).

18 **KLASIFIKACE OSOB SE ZRAKOVÝM POSTIŽENÍM**

19 **LITERATURA**

- KVĚTOŇOVÁ, Lea. *Oftalmopedie*. 2. dopl. vyd. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-84-2.
-
- KOCHOVÁ, Klára a Markéta SCHAEFEROVÁ. *Dítě s postižením zraku: rozvíjení základních dovedností od raného po školní věk*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0782-5.
-
- RÖDEROVÁ, Petra, Lea KVĚTOŇOVÁ a Zita NOVÁKOVÁ. *Oftalmopedie: texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-145-4.
-

20 **ANATOMIE OKA V KOSTCE**

21 **PŘÍŠTĚ:**

- ZRAKOVÉ FUNKCE
- ZRAKOVÉ VADY
- (ANATOMIE OKA)
-
-

22 **ZDROJE**

- <https://www.canadian.cz/cs/specializace/ocni-oftalmologie/>
- <http://www.glaucosweek.cz/>
- <https://www.instagram.com/p/Ci6ajbpJWM2/>
- <https://www.optikaestante.cz/2019/09/04/optometrie-co-to-je/>
- https://is.slu.cz/el/fvp/zima2020/UPPVBK011/um/Zaklady_specialni_pedagogiky_Opava.pdf?lang=en;stahnout=1;dk=GhhoCV7C
- <https://www.tecnoneo.com/2016/05/los-innovadores-braille-bricks-ayudan.html>
- <https://www.zakonyprolidi.cz/>
- <https://www.flickr.com/photos/nicolas-baltenneck/4016523113/>
- https://is.slu.cz/el/fvp/zima2020/UPPVBK011/um/Zaklady_specialni_pedagogiky_Opava.pdf?lang=en;stahnout=1;dk=GhhoCV7C

- [g=en;stahnout=1;dk=GhhCV7C](#)
- <https://www.helpnet.cz/zrakove-postizeni/sluzby-pro-zrakove-postizene/rehabilitace>
 - <http://katalogpo.upol.cz/zrakove-postizeni-nebo-oslabeni-zrakoveho-vnimani/intervence/4-3-3-intervencni-tehniky-5/>
 - KVĚTOŇOVÁ, Lea. *Oftalmopedie*. 2. dopl. vyd. Brno: Paido, 2000. ISBN 80-85931-84-2.
 - KOCHOVÁ, Klára a Markéta SCHAEFEROVÁ. *Dítě s postižením zraku: rozvíjení základních dovedností od raného po školní věk*. Praha: Portál, 2015. ISBN 978-80-262-0782-5.
 - RÖDEROVÁ, Petra, Lea KVĚTOŇOVÁ a Zita NOVÁKOVÁ. *Oftalmopedie: texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido, 2007. ISBN 978-80-7315-145-4.
 -
 -
 -
 -
 -
 -
 -